

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียน
ห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยผู้วิจัยได้นำ
หลักการ วิจัยตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis & McTaggart (1988, อ้างถึง
ใน องอาจ นัยวัฒน์, 2551, หน้า 301-303) ซึ่งเป็นกระบวนการการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติการ (Action) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) และ
ขั้นสะท้อนกลับ (Reflection) ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนและผลการวิจัยดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ความสำคัญของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลของการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียน
ห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์
โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์
โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

- 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้วิจัย 1 คน
 - 1.1.2 ผู้ร่วมวิจัยจำนวน 8 คน เป็นครูผู้สอนโรงเรียนห้วยทรายวิทยา จากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ
- 1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 51 คน
 - 1.2.1 นักเรียนโรงเรียนห้วยทรายวิทยา จำนวน 48 คน
 - 1.2.2 กลุ่มผู้นิเทศ จำนวน 1 คน
 - 1.2.3 วิทยากร จำนวน 2 คน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่มุ่งการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีการวิจัยตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis & McTaggart (1988, อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2551, หน้า 301-303) ที่มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผน (Planning)

- 1.1 การศึกษาสภาพและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา
- 1.2 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และเมื่อได้ทราบสภาพและปัญหา ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาและการ

ดำเนินการ ตามกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 2) การมอบหมายงาน 3) การนิเทศภายใน

1.3 ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ประเมินผลด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ของครูผู้ร่วมวิจัย โดยใช้กระบวนการวิจัย ชั้นสังเกตการณ์ (Observation) และชั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ที่ผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันดำเนินการตามแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

2.1 ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้ร่วมวิจัยให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

2.2 มอบหมายงานให้ครูไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำสื่อออนไลน์มาจัดการเรียนรู้ และดำเนินการตามกิจกรรมที่ได้รับจากการพัฒนาศักยภาพในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เช่น การสืบค้นข้อมูลเนื้อหา และเรื่องราวต่างๆ ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่ครูสอน รวมทั้งจัดเก็บข้อมูลและเนื้อหาที่เหมาะสมจากสื่อออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

2.3 นิเทศภายใน ใช้กระบวนการ วิธีการต่างๆ ในการให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก กำกับดูแล เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถได้ตามเป้าหมาย ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พร้อมทั้งหาทางช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในระหว่างลงมือปฏิบัติการวิจัย

ขั้นที่ 3 ชั้นสังเกตการณ์ (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะๆ ทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินการ ทุกกิจกรรม และใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เครื่องมือ คือ (1) แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ (2) แบบสัมภาษณ์แนวทางในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เครื่องมือ คือ (1) แบบประเมินตนเองก่อน-หลังประชุมเชิงปฏิบัติการ (2) แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3. การมอบหมายงาน ใช้เครื่องมือ คือ (1) แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ (2) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ (3) แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนโดยใช้สื่อออนไลน์

4. การนิเทศภายใน ใช้เครื่องมือ คือ (1) แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ (2) แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนโดยใช้สื่อออนไลน์ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ (4) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

การสะท้อนกลับของผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ดำเนินการได้ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ตามแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การมอบหมายงาน และการนิเทศภายใน แล้วประมวลผลภาพรวม

2. สรุปผลการดำเนินงานถ้าพบส่วนดีก็ดำเนินการต่อไป ถ้ายังไม่เกิดการพัฒนาหรือพัฒนาแต่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจก็นำข้อมูลหรืออุปสรรคไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนแก้ปัญหาตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในวงรอบต่อไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกประเภทเครื่องมือ มี 5 ประเภท คือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวางแผน (Planning)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการ (Action) เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

3.3 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในชั้นการสังเกตการณ์ (Observation) ดังนี้ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 2) การมอบหมายงาน 3) การนิเทศภายใน

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนกลับ (Reflect) ดังนี้ 1) นำรายละเอียดจากการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ และ 2) สรุปผลการดำเนินงานถ้าพบส่วนดีก็ดำเนินการต่อไป

3.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 1) กล้องถ่ายรูป และ 2) สมุดบันทึก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ 1) เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยและคณะกรรมการที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้นดำเนินการเก็บข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2558 เป็นต้นไป และ 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยและคณะกรรมการจะเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย (PAOR)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากส่วนต่างๆ ดังนี้ 1) ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย 2) ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3) ข้อมูลที่ได้จากการแบบสัมภาษณ์แบบมี 4) ข้อมูลที่ได้จากการประเมินตนเองก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ 5) ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ 6) ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอเป็นความเรียง 7) ข้อมูลที่ได้จากการประเมินแผนจัดการเรียนรู้ และ 8) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในขณะที่เรียนกับครูที่จัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.1 สภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ครูยังขาดการนำสื่อออนไลน์มาจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้บริหารยังให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับปานกลาง โรงเรียนขาดการนิเทศภายในให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ มีระบบเครือข่ายที่สามารถใช้สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ไม่ทั่วถึง

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ครูยังขาดความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ผู้บริหารขาดการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนครูในการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนยังขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

2. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ได้ดำเนินการ 2 วงรอบ โดยใช้แนวทางในการพัฒนา 3 แนวทาง คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การมอบหมายงาน 3) การนิเทศภายใน

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ทั้ง 2 วงรอบ พบว่า ครูมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการพัฒนาตนเอง และมีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา และสามารถสืบค้นสื่อที่มีคุณภาพ นำมาเขียนแผนจัดการเรียนรู้และมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน มีความสุข สนุกสนานในการศึกษาเรียนรู้ มีความสนใจและตั้งใจเรียน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ ซึ่งทั้งหมดนี้เรียกว่าเกิดการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยสามารถจำแนกตามประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.1 สภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ครูยังไม่มี การนำสื่อออนไลน์มาจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้บริหารยังให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ในชั้นเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง โรงเรียนยังขาดการนิเทศติดตาม ให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนมีระบบเครือข่ายที่สามารถใช้สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ไม่ทั่วถึง

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ด้านปัจจัย ที่เกี่ยวกับครูผู้สอนนั้น ครูขาดความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ด้านผู้บริหาร ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ขาดการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนครูในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ด้านแหล่งข้อมูลในการศึกษา พบว่า โรงเรียนยังขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

จากสภาพและปัญหาที่ได้ศึกษานี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนห้วยทรายวิทยายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ เรื่องการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนขาดการนำสื่อออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุตสาคร ไชยมีชชม (2554,บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนบ้านนาทุตลิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ซึ่งสภาพและปัญหา พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนมีวิธีการสอนแบบเดิม ขาดการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยไม่ต้องอาศัยสื่อประกอบการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริญากร รักเสมอวงศ์ (2554 : 160) ที่ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครู

ด้านการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โรงเรียนบ้านหนองแปน อำเภอเจริญศิลป์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 ซึ่งสภาพและปัญหาพบว่า ครูยังคงจัดการเรียนการสอนโดยไม่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โรงเรียนยังขาดบุคลากรแกนนำมาให้ความรู้เรื่องการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาศกนคร เขต 1

จากผลการกำหนดแนวทางและวางแผนปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ตามแนวทางที่ได้วางแผนไว้ ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การมอบหมายงาน 3) การนิเทศภายใน ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียน ห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาศกนคร เขต 1 ประสบความสำเร็จสมบูรณ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการสืบค้นข้อมูล จากสื่อออนไลน์ที่เหมาะสมสามารถนำมาจัดการเรียนรู้ได้ 3) ครูมีแผนจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ หลังจากการที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการแล้ว จะเห็นได้จากการประเมินตนเองก่อนและหลังเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ประเมินตนเองอยู่ในระดับที่สูงขึ้น และครูสามารถจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ได้ และมีสื่อออนไลน์ที่สามารถนำมาจัดการเรียนรู้ได้ มีแผนจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้จากการสังเกตพฤติกรรมครูที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูมีความสนใจในกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครูมีความตั้งใจ มีความกระตือรือร้นและพยายามที่จะศึกษาหาความรู้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้อาจเป็น เพราะฉะนั้น แนวทางที่ใช้ในการพัฒนาทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วรากร หงส์โต (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ โดยใช้กระบวนการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการสร้างองค์ความรู้สูงกว่าก่อนทำกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และกลุ่มตัวอย่างมีระดับคุณภาพของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนโดยมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริญากร รักเสมอวงศ์ (2554 บทคัดย่อ) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูด้านการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

โรงเรียนบ้านหนองแปน อำเภอเจริญศิลป์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในวงรอบที่ 1 มี 2 แนวทาง คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศภายใน ติดตามให้ คำปรึกษา ตรวจสอบ ประเมินผล และในวงรอบที่ 2 มี 1 แนวทาง คือ การนิเทศภายใน ตรวจสอบประเมินผล รวบรวมผลงานเพื่อตรวจสอบคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน พบว่าการใช้แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วย สอดคล้องตรงกับตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของโครงการ ครูมีความรู้หลัง การอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม และครูสามารถผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มี คุณภาพได้คนละ 1 ชิ้น

3. การติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเมื่อ วันที่ วันที่ 18-19 กรกฎาคม 2558 พบว่า

3.1 ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการมีความพึงพอใจในกระบวนการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านวิทยากร ด้านเนื้อหาและทางด้านสถานที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ จึงมีความเชื่อว่าผู้เข้าร่วมประชุมเชิง ปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ได้มีการพัฒนาตนเองและมีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ทั้งนี้เนื่องมาจากการเข้าประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาการประชุมเชิงปฏิบัติการ เนื้อหาที่ใช้ในการประชุมมีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่า ผู้เข้าร่วมประชุม ได้รับการ พัฒนามาตามแนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาวิจัยเพื่อ พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ ผลการศึกษาความพึงพอใจของครู ที่มี ต่อรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มี ต่อรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D.= 0.34) และความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนผ่าน สื่อออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$, S.D.= 0.14) สรุปได้ ว่า รูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้และ กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียน

สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการแก้ปัญหา
เชิงสร้างสรรค์ และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้

3.2 จากการตรวจสอบ คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์
โดยใช้แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการ
ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ของครูผู้ร่วมวิจัย พบว่า
คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ทั้ง 3 ด้าน ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัย ผู้ร่วม
วิจัย ผู้เชี่ยวชาญได้มีมติในที่ประชุม สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ มา
ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

ผลการวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อ
ออนไลน์ ได้รับการนิเทศจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์
มีแนวทางการพัฒนาที่สามารถทำให้ครูสืบค้นสื่อที่มีคุณภาพสามารถนำมาเขียนแผน
จัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักการศึกษา
กรุงเทพมหานคร (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการ
เรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ มีความ
ตรงภายใน และความตรงภายนอก การใช้รูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์
พบว่า เงื่อนไขที่ส่งเสริมให้การสื่อออนไลน์ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ 1.) คุณลักษณะของ
นักเรียน คุณลักษณะของผู้สอน การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนคอมพิวเตอร์
โครงสร้างพื้นฐานทางด้านสารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนในการใช้รูปแบบการเรียนการสอน
ผ่านสื่อออนไลน์ การกำหนดจำนวนนักเรียนในการทำงานกลุ่ม ระยะเวลาในการจัดการ
เรียนรู้ การกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการสนทนากับผู้เชี่ยวชาญภายนอก และ
สถานการณ์ปัญหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

3.3 การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้
ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการศึกษาเรียนรู้โดยใช้สื่อ
ออนไลน์ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ ในการจัดการเรียน
การสอน แสดงให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์นั้นทำให้นักเรียนมี
พฤติกรรมที่ดีขึ้น มีความสนใจและตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้น มีความตื่นตัว มีความ
เพลิดเพลิน และ มีความสุขสนุกสนานในการศึกษาเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์

ผลการวิจัยครั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้นักเรียน ที่ได้เรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์นั้นมีผลการตอบรับที่ดี ซึ่งมีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สิริญากร รักเสมอวงศ์ (2554, หน้า 160) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนา ศักยภาพครูด้านการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โรงเรียนบ้านหนองแปน อำเภอ เจริญศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมี ความสนุกสนาน ในการศึกษาเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.90 มีความ สนใจ และตั้งใจเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นในการศึกษาเรียนรู้ มีความตื่นตัว ในการศึกษาเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ งานวิจัย ของ กนกวรรณ ภิญโญศรี (2552, หน้า 77- 78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การ เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างโปรแกรม บทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กับการ เรียนแบบปกติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ทางกิจกรรมเข้าจังหวะ และเจตคติของนักเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า บทเรียนบนเครือข่ายมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ทางด้านกิจกรรมเข้าจังหวะสูงกว่า นักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นักเรียนมีเจตคติต่อการ เรียนด้วยบทเรียนเครือข่ายโดยรวมอยู่ในระดับชอบมากและมากกว่านักเรียนแบบปกติซึ่ง มีความชอบในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ บุญธรรม มาตี (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การวิจัยการพัฒนบทเรียน ออนไลน์ เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี โรงเรียนบ้านท่าทองดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์ เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรนำกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ไปประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนางานด้านต่างๆ ของโรงเรียน เช่น การวิจัย

เชิงปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากรครูในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน

1.2 ผู้ร่วมวิจัย ควรนำความรู้ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติไปขยายผลต่อในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่ตนเองรับผิดชอบ เพื่อส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

1.3 ควรนำสื่อออนไลน์ที่ได้จากการสืบค้นแล้วและสามารถนำมาจัดการเรียนรู้ได้ นำไปจัดเก็บรวบรวม ให้เป็นหมวดหมู่ ง่ายต่อการนำไปใช้ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้ที่มีสนใจได้เข้ามาศึกษาค้นคว้า

1.4 ครูผู้ร่วมวิจัยควรแสวงหาความรู้ทักษะใหม่ๆ ที่นอกเหนือจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

2.1 ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้งเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงของการศึกษาและสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ 21

2.2 ครูควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ระหว่างกันมากขึ้น ทั้งภายในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และศูนย์เครือข่ายโรงเรียน

2.3 ครูควรตระหนักถึงการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ของตนเอง อยู่เสมอ เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ ใฝ่เรียนรู้และสามารถเข้าใจในเนื้อหาที่สอนได้ง่ายขึ้น

2.4 ผู้บริหารควรมีการกระตุ้นให้ครูได้เกิดการพัฒนาทักษะด้านต่างในการจัดการเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.5 บุคลากรในโรงเรียนควรได้รับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัย เพื่อประเมินความต้องการของบุคลากรในการพัฒนาตนเองในด้านอื่นๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

3.2 ควรศึกษารูปแบบหรือกลยุทธ์ในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ในรูปแบบอื่นๆ เพิ่มเติมอีก เช่น การศึกษาดูงาน การพัฒนาเป็นทีม เป็นต้น